ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 20ής Σεπτεμβρίου 2018*

«Αίτηση αναιρέσεως – Ανταγωνισμός – Απόρριψη καταγγελίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Έλλειψη συμφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Στην υπόθεση C-373/17 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 20 Ιουνίου 2017,

Agria Polska sp. z o.o., με έδρα το Sosnowiec (Πολωνία),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., με έδρα το Sosnowiec,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, με έδρα το Allerheiligen bei Wildon (Αυστρία),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, με έδρα το Allerheiligen bei Wildon,

εκπροσωπούμενες από τον P. Graczyk, adwokat, και τον W. Rocławski, radca prawny,

αναιρεσείουσες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Szczodrowski και A. Dawes,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Vajda, πρόεδρο τμήματος, K. Jürimäe (εισηγήτρια) και K. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Agria Polska sp. z o.o., η Agria Chemicals Poland sp. z o.o., η Star Agro Analyse und Handels GmbH (στο εξής: Star Agro) και η Agria Beteiligungsgesellschaft mbH ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Μαΐου 2017, Agria Polska κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-480/15, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2017:339), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή τους που είχε ως αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2015) 4284 τελικό της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2015 [υπόθεση AT.39864 – BASF (πρώην AGRIA κ.λπ. κατά BASF κ.λπ.)], με την οποία απορρίφθηκε η καταγγελία τους σε περί παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, τις οποίες φέρεται ότι διέπραξαν, κατ' ουσίαν, δεκατρείς επιχειρήσεις παραγωγοί και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη βοήθεια ή τη διαμεσολάβηση τεσσάρων επαγγελματικών οργανώσεων και ενός δικηγορικού γραφείου (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), ορίζει τα εξής:

«1. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, παράβαση του άρθρου [101] ή [102 ΣΛΕΕ], δύναται να υποχρεώσει με απόφασή της τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων να θέσουν τέλος στη διαπιστωθείσα παράβαση. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή δύναται να τους επιβάλλει μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, ανάλογα προς τη διαπραχθείσα παράβαση και αναγκαία για την παύση της. Μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνο στην περίπτωση που είτε δεν υφίστανται εξίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς, είτε όλα τα εξ ίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς είναι ενδεχομένως οχληρότερα από τα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα. Εφόσον έχει σχετικό έννομο συμφέρον, η Επιτροπή μπορεί επίσης να διαπιστώνει ότι η παράβαση έχει διαπραχθεί στο παρελθόν.

2. Νομιμοποιούνται να υποβάλουν καταγγελία σύμφωνα με την παράγραφο 1 τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποδεικνύουν ότι έχουν σχετικό έννομο συμφέρον, καθώς και τα κράτη μέλη.»

3 Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2004, L 123, σ. 18), που τιτλοφορείται «Εξουσία διεξαγωγής ακροάσεων», προβλέπει στις παραγράφους 1 και 2 τα ακόλουθα:

«1. Οσάκις η Επιτροπή θεωρεί ότι, βάσει των στοιχείων που διαθέτει, δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία, ενημερώνει τον καταγγέλλοντα σχετικά με το σκεπτικό της και τάσσει προθεσμία εντός της οποίας ο καταγγέλλων μπορεί να γνωστοποιήσει εγγράφως τις απόψεις του. Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της ενδεχόμενες περαιτέρω παρατηρήσεις που λαμβάνει εκπρόθεσμα.

2. Εάν ο καταγγέλλων γνωστοποιήσει εντός της τασσόμενης από την Επιτροπή προθεσμίας τις απόψεις του και οι γραπτές παρατηρήσεις που υποβάλλονται από τον καταγγέλλοντα δεν οδηγούν σε διαφορετική αξιολόγηση της καταγγελίας, η Επιτροπή, με σχετική απόφαση, απορρίπτει την καταγγελία.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίμαχη απόφαση

4 Το ιστορικό της διαφοράς και τα ουσιώδη στοιχεία της επίμαχης αποφάσεως, όπως προκύπτουν από τις σκέψεις 1 έως 19 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μπορούν να συνοψισθούν, για τις ανάγκες της υπό κρίση υποθέσεως, ως ακολούθως.

5 Την 1η Ιουλίου 2010, η Agria Polska κατέθεσε ενώπιον του Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Γραφείου προστασίας του ανταγωνισμού και των καταναλωτών, Πολωνία) (στο εξής: UOKiK) καταγγελία (στο εξής: εθνική καταγγελία) αφορώσα παράβαση του Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów (νόμου για την προστασία του ανταγωνισμού και των καταναλωτών), της 16ης Φεβρουαρίου 2007 (Dz. U. αριθ. 50, θέση 331), από δεκατρείς επιχειρήσεις παραγωγούς ή διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη βοήθεια ή τη διαμεσολάβηση τεσσάρων επαγγελματικών οργανώσεων εδρευουσών, αντιστοίχως, στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στην Πολωνία, καθώς και ενός δικηγορικού γραφείου.

6 Με έγγραφο της 10ης Αυγούστου 2010, ο πρόεδρος του UOKiK ενημέρωσε την Agria Polska ότι, καθόσον οι πρακτικές τις οποίες αφορούσε η εθνική καταγγελία ανάγονταν στα έτη 2005 και 2006, δεν μπορούσαν πλέον να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας του γραφείου αυτού. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 93 του νόμου για την προστασία του ανταγωνισμού και των καταναλωτών, δεν μπορούσε πλέον να κινηθεί διαδικασία για περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές μετά την πάροδο προθεσμίας ενός έτους, η οποία αρχίζει από τη λήξη του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έπαυσε η σχετική παράβαση.

7 Στις 30 Αυγούστου 2010, η Agria Polska υπέβαλε εκ νέου ενώπιον του UOKiK το αίτημά της περί κινήσεως διαδικασίας έρευνας, υποστηρίζοντας ότι η εθνική καταγγελία αφορούσε επίσης παράβαση των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8 Με έγγραφο της 22ας Νοεμβρίου 2010, ο πρόεδρος του UOKiK ενέμεινε στη θέση του, διευκρινίζοντας ότι η προβλεπόμενη από το πολωνικό δίκαιο ετήσια προθεσμία παραγραφής ισχύει ακόμη και όταν η έρευνα που ζητείται αφορά παράβαση των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης.

9 Στις 30 Νοεμβρίου 2010, η Agria Polska, η Agria Chemicals Poland, η Star Agro, η Agria Beteiligungsgesellschaft και η Agro Nova Polska sp. z o.o. υπέβαλαν καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού 1/2003 (στο εξής: καταγγελία). Η καταγγελία αυτή αφορούσε τις ίδιες οντότητες όπως και η εθνική καταγγελία. Η Agro Trade Handelsgesellschaft mbH και η Cera Chem Sàrl, εταιρίες γερμανικού και λουξεμβουργιανού δικαίου, αντιστοίχως, προσυπέγραψαν την καταγγελία (στο εξής, από κοινού με την Agria Polska, την Agria Chemicals Poland, τη Star Agro, την Agria Beteiligungsgesellschaft και την Agro Nova Polska: καταγγέλλουσες εταιρίες).

10 Η καταγγελία αφορούσε παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Μνημόνευε επίσης παράβαση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ από την RWA Raiffeisen Ware Austria AG, μία από τις οντότητες κατά των οποίων στρεφόταν η εθνική καταγγελία.

11 Οι καταγγέλλουσες εταιρίες προσήπταν στις μνημονευόμενες στην καταγγελία οντότητες πρακτικές που είχαν κυρίως τη μορφή συμφωνίας και/ή εναρμονισμένων πρακτικών. Οι πρακτικές αυτές συνίσταντο σε καταχρηστικές καταγγελίες που υποβάλλονταν συντονισμένα ενώπιον των αυστριακών και πολωνικών διοικητικών και ποινικών αρχών και έθεταν υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα των εμπορικών δραστηριοτήτων των καταγγελλουσών εταιριών, σε σχέση τόσο με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις εφαρμοστέες στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ρυθμίσεις όσο και με τις προϋποθέσεις ασκήσεως του παραλλήλου εμπορίου τέτοιων προϊόντων, μεταξύ άλλων και σε φορολογικό επίπεδο.

12 Με βάση εσφαλμένες, παραποιημένες ή ακόμη και ψευδείς δηλώσεις, στις οποίες προέβησαν οι προμνησθείσες οντότητες με σκοπό να τις αποκλείσουν από την αγορά, οι καταγγέλλουσες εταιρίες προέβαλαν ότι υπέστησαν αδίκως πλείστους διοικητικούς ελέγχους εκ μέρους των εν λόγω αρχών.

13 Οι διαδικασίες αυτές κατέληξαν στην επιβολή προστίμων στις καταγγέλλουσες εταιρίες και στη λήψη μέτρων για την απαγόρευση της εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με συνέπεια σημαντική και δυσχερώς αναστρέψιμη απώλεια μεριδίων της αγοράς.

14 Για ορισμένες εκ των καταγγελλουσών εταιριών, τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια ακύρωσαν τις εις βάρος τους επιβληθείσες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις ή μείωσαν το ύψος τους, στοιχείο που καταδεικνύει τον καταχρηστικό και ψευδή χαρακτήρα των εκ μέρους των μνημονευόμενων στην καταγγελία οντοτήτων δηλώσεων, τις οποίες οι καταγγέλλουσες εταιρίες χαρακτηρίζουν ως «κακόβουλες διαδικασίες», κατά την έννοια της νομολογίας που διατυπώθηκε με την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183).

15 Στις 27 Μαρτίου 2012, η Επιτροπή διαβίβασε μη εμπιστευτική και ενοποιημένη μορφή της καταγγελίας στις οντότητες που μνημονεύονται σ' αυτή, οι οποίες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους κατά τους μήνες Απρίλιο έως Ιούνιο του 2012.

16 Με τις αντίστοιχες παρατηρήσεις τους, οι εν λόγω οντότητες έθεσαν υπό αμφισβήτηση την παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών που μνημονεύονται στην καταγγελία και προέβαλαν κατ' ουσίαν ότι οι διάφορες ενέργειες ορισμένων εξ αυτών προς τις εθνικές διοικητικές αρχές ή τα εθνικά δικαστήρια ήταν θεμιτές, κυρίως λόγω προσβολών των δικαιωμάτων τους διανοητικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας και προς αποτροπή βλάβης στη φήμη τους. Εξήγησαν επίσης ότι οι ενέργειές τους δεν ήταν συντονισμένες και ότι το γεγονός ότι είχαν τελεσθεί με μικρή χρονική διαφορά οφειλόταν κυρίως στο ότι είχαν υποστεί, κατά τις ίδιες ημερομηνίες, τις παράνομες δραστηριότητες των παράλληλων εισαγωγέων. Τόσο οι επαφές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό μεταξύ ορισμένων από τις παραγωγούς και/ή διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων επιχειρήσεις ή μεταξύ αυτών και των επαγγελματικών οργανώσεων ή ακόμη με τις εθνικές διοικητικές αρχές όσο και η συμμετοχή τους στους ελέγχους ήταν απολύτως δικαιολογημένες. Επομένως, οι θεμιτές αυτές επαφές δεν αποδείκνυαν την ύπαρξη συμπράξεως κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

17 Με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις καταγγέλλουσες εταιρίες την πρόθεσή της να απορρίψει την καταγγελία, με την αιτιολογία, κυρίως, ότι η Ένωση δεν είχε επαρκές συμφέρον να συνεχίσει την εξέτασή της βάσει των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ.

18 Προς στήριξη της προσωρινής της αναλύσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε, πρώτον, ότι η πιθανότητα να αποδειχθεί παράβαση του άρθρου 101 και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ ήταν περιορισμένη, λόγω των ανεπαρκών αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν προς στήριξη της καταγγελίας, καθώς και της δυσκολίας να αποδειχθεί εν προκειμένω η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως της RWA Raiffeisen Ware Austria ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσεως και, συνακολούθως, να αποδειχθεί καταχρηστική εκμετάλλευση τέτοιας θέσεως. Συναφώς, κατά την Επιτροπή, η νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες επιχειρήσεις γνωστοποιούσες στις εθνικές αρχές προβαλλόμενες παράνομες συμπεριφορές ή ενέργειες άλλων επιχειρήσεων ή ασκούσαν πιέσεις για την κίνηση διοικητικών ή ποινικών διώξεων εις βάρος των τελευταίων. Δεύτερον, η Επιτροπή εκτιμούσε ότι οι αναγκαίοι για τη ζητηθείσα έρευνα πόροι ήταν πιθανώς δυσανάλογοι σε σχέση με την περιορισμένη πιθανότητα να αποδειχθεί η ύπαρξη παραβάσεως. Τρίτον, η Επιτροπή φρονούσε ότι, στο στάδιο αυτό, οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια ήταν ενδεχομένως σε θέση να αντιμετωπίσουν καλύτερα τα ζητήματα που ήγειρε η καταγγελία.

19 Με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε στις 8 Ιανουαρίου 2015, ο νομικός σύμβουλος της Agro Trade Handelsgesellschaft και της Cera Chem γνωστοποίησε, κατ' ουσίαν, στην Επιτροπή ότι οι εν λόγω εταιρίες είχαν αποσύρει την καταγγελία τους. Εξήγησε επίσης ότι η Agria Polska, η Agria Chemicals Poland, η Star Agro και η Agria Beteiligungsgesellschaft έβαλλαν κατά της ανακοινωθείσας θέσεως της καταγγελίας στο αρχείο, διευκρινίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η ενέργεια αυτή ελαχιστοποιούσε τις πιθανότητές τους για αποκατάσταση, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, των ζημιών που προκλήθηκαν από τις παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

20 Με την επίμαχη απόφαση, η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία επαναλαμβάνοντας, κατ' ουσίαν, τα στοιχεία της προσωρινής αναλύσεως που εκτίθενται στο έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2014 και εμμένοντας ταυτόχρονα στο γεγονός ότι διέθετε περιορισμένους πόρους και ότι, εν προκειμένω, η εμπεριστατωμένη έρευνα που θα έπρεπε να διεξαχθεί και η οποία θα αφορούσε ενδεχομένως τις δραστηριότητες που ασκήθηκαν κατά τη διάρκεια επταετούς περιόδου από δεκαοκτώ οντότητες εδρεύουσες σε τέσσερα κράτη μέλη, θα ήταν υπέρμετρα περίπλοκη και χρονοβόρα, ενώ η πιθανότητα να αποδειχθεί παράβαση φαινόταν περιορισμένη στην προκειμένη περίπτωση, στοιχείο που συνηγορούσε κατά της κινήσεως έρευνας.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

21 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Αυγούστου 2015, η Agria Polska, η Agria Chemicals Poland, η Star Agro και η Agria Beteiligungsgesellschaft άσκησαν προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.

22 Προς στήριξη της προσφυγής, οι νυν αναιρεσείουσες προέβαλαν δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνταν, ο μεν πρώτος, από προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), ο δε δεύτερος από παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

23 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε αμφότερους τους ως άνω λόγους ακυρώσεως και, συνακολούθως, την προσφυγή στο σύνολό της.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων στην αναιρετική δίκη

24 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Ιουνίου 2017, η Agria Polska, η Agria Chemicals Poland, η Star Agro και η Agria Beteiligungsgesellschaft άσκησαν την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως.

25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Δεκεμβρίου 2017, η Star Agro ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι παραιτείται από την αίτησή της αναιρέσεως.

26 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή γνωστοποίησε στο Δικαστήριο ότι δεν είχε να υποβάλει παρατηρήσεις σε σχέση με την εν λόγω παραίτηση.

27 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Agria Polska, η Agria Chemicals Poland και η Agria Beteiligungsgesellschaft mbH (στο εξής: αναιρεσείουσες) ζητούν από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να αποφανθεί οριστικώς επί της υποθέσεως και να ακυρώσει την επίμαχη απόφαση, και

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

28 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του παραδεκτού

29 Η Επιτροπή ζητεί, κατ' ουσίαν, να κριθούν απαράδεκτοι όλοι οι λόγοι αναιρέσεως που προέβαλαν οι αναιρεσείουσες. Υπογραμμίζει ότι αντιμετώπισε σημαντικές δυσχέρειες να κατανοήσει τις αιτιάσεις των τελευταίων, επαφίεται ωστόσο στην κρίση του Δικαστηρίου ως προς το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως στο σύνολό της.

30 Οι αναιρεσείουσες αντιτάσσουν ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι, στο σύνολό της, παραδεκτή, όπως και όλοι οι λόγοι αναιρέσεως.

31 Κατά το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται σε νομικά ζητήματα και πρέπει να στηρίζεται σε λόγους που αφορούν αναρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος ή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο.

32 Συνεπώς, μόνον το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά, εκτός αν η ανακρίβεια των διαπιστώσεών του προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας που του υποβλήθηκαν, καθώς και να εκτιμήσει τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνει υπόψη. Η διαπίστωση των εν λόγω πραγματικών περιστατικών και η εκτίμηση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων δεν αποτελούν, υπό την επιφύλαξη της παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, ως τέτοιο, στον έλεγχο του Δικαστηρίου (διάταξη της 25ης Μαρτίου 2009, Scippacercola και Τερεζάκης κατά Επιτροπής, C-159/08 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:188, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Επιπλέον, κατά το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, οι προβαλλόμενοι λόγοι και τα προβαλλόμενα νομικά επιχειρήματα προσδιορίζουν με ακρίβεια τα σημεία του σκεπτικού της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου που αμφισβητούνται. Κατά πάγια δε νομολογία, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν ειδικώς την αίτηση αυτή, επί ποινή απαραδέκτου της αιτήσεως αναιρέσεως ή του οικείου λόγου αναιρέσεως (αποφάσεις της 23ης Απριλίου 2009, AEPI κατά Επιτροπής, C-425/07 P, EU:C:2009:253, σκέψη 25, της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, EFIM κατά Επιτροπής, C-56/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:575, σκέψη 21, καθώς και της 6ης Ιουνίου 2018, Apcoa Parking Holdings κατά EUIPO, C-32/17 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:396, σκέψη 38).

34 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η αίτηση αναιρέσεως δεν έχει μεν συνταχθεί με κάθε δέουσα σαφήνεια και περιέχει γενικόλογες αιτιάσεις άνευ συγκεκριμένης αιτιολογίας, όπως επίσης ότι θέτει εν αμφιβόλω εκτιμήσεις περί των πραγματικών περιστατικών.

35 Ωστόσο, παρά τις ως άνω ελλείψεις, η αίτηση αναιρέσεως προσδιορίζει, σε πολλά επιχειρήματα, τα επικρινόμενα στοιχεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και αναπτύσσει νομική επιχειρηματολογία προς στήριξη των επιχειρημάτων αυτών.

36 Στο μέτρο που η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι αναιρεσείουσες απλώς επαναλαμβάνουν τα επιχειρήματα που προέβαλαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει, με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη, να σημειωθεί ότι αυτές αμφισβήτησαν, κατ' ουσίαν, την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία ή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα νομικά ζητήματα που εξετάσθηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει, κατά τον τρόπο αυτό, την αίτηση αναιρέσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η διαδικασία της αναιρέσεως θα καθίστατο εν μέρει άνευ περιεχομένου (βλ., συναφώς, διάταξη της 25ης Μαρτίου 2009, Scippacercola και Τερεζάκης κατά Επιτροπής, C-159/08 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:188, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, ΑΕΡΙ κατά Επιτροπής, C-425/07 P, EU:C:2009:253, σκέψη 24).

37 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στο σύνολό της. Το παραδεκτό των λόγων αναιρέσεως και των επιχειρημάτων των αναιρεσειουσών θα εκτιμηθεί, ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της εξετάσεως καθενός εξ αυτών.

Επί της ουσίας

38 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν τρεις λόγους. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως αντλείται από παράβαση, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1/2003 και με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 773/2004. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αντλείται από το ότι το Γενικό Δικαστήριο έθιξε την πρακτική αποτελεσματικότητα των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 17, παράγραφος 1, ΣΕΕ και με το άρθρο 105 ΣΛΕΕ. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως αντλείται από παραβίαση, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, της αρχής της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας και της αρχής της χρηστής διοικήσεως και από προσβολή του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν την ορθότητα της διαπιστώσεως του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Επιτροπή δεν είχε υποπέσει σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως των περιστάσεων που άσκησαν επιρροή στην απόφαση περί κινήσεως έρευνας.

40 Πρώτον, οι αναιρεσείουσες βάλλουν κατά των σκέψεων 46 και 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

41 Κατά την άποψή τους, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον, στη σκέψη 46 της αποφάσεως αυτής, στηρίχθηκε στις διευκρινίσεις τις οποίες παρέσχον ορισμένες από τις οντότητες που μνημονεύονται στην καταγγελία για να δικαιολογήσουν τη χρονική σύμπτωση των ενεργειών τους έναντι των νυν αναιρεσειουσών. Συγκεκριμένα, είναι προφανές ότι, προς προάσπιση του συμφέροντος που είχαν στην απόρριψη της καταγγελίας, οι επιχειρήσεις αυτές παρέσχον διευκρινίσεις δυνάμενες να θέσουν υπό αμφισβήτηση την προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εξετάσει τις διευκρινίσεις αυτές βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που είχαν προσκομίσει οι νυν αναιρεσείουσες.

42 Οι εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως σχετικά με τον πιθανώς αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό των μέτρων που έλαβαν οι μνημονευόμενες στην καταγγελία επιχειρήσεις ουδόλως αντιστοιχούν στα πραγματικά περιστατικά που εξέθεσαν οι νυν αναιρεσείουσες Επιπλέον, κατά τις αναιρεσείουσες, δεν ήταν δυνατόν να

υποστηριχθεί, όπως μνημονεύεται στη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα μέτρα αυτά ενέπιπταν στο δικαίωμα των επιχειρήσεων αυτών να προσαρμόζονται ευφυώς στη διαπιστωθείσα ή αναμενόμενη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν απέδωσε την απαιτούμενη σημασία στην περίσταση ότι οι περισσότερες από τις αιτιάσεις που προέβαλαν οι εν λόγω επιχειρήσεις ήταν αδικαιολόγητες και ότι οι αποφάσεις που εκδόθηκαν βάσει των κατόπιν αιτήσεώς τους διενεργηθέντων ελέγχων ακυρώθηκαν. Επιπροσθέτως, οι νυν αναιρεσείουσες κατέδειξαν, με το δικόγραφο της προσφυγής που άσκησαν πρωτοδίκως, τον σαφώς αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό των πρακτικών που αποτελούν αντικείμενο της καταγγελίας.

43 Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία και εφαρμογή, στις σκέψεις 67 έως 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, της νομολογίας που διατυπώθηκε με τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266). Η αφορώσα το άρθρο 102 ΣΛΕΕ νομολογία αυτή έχει επίσης εφαρμογή στο πλαίσιο του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

44 Αφενός, οι αναιρεσείουσες διατείνονται ότι εν προκειμένω συντρέχουν οι προϋποθέσεις που διατυπώθηκαν με την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183). Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι περιείχαν εσφαλμένες ή παραπλανητικές πληροφορίες, οι επίμαχες καταγγελίες δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι συνιστούν μέτρο που ελήφθη καλόπιστα. Το Γενικό Δικαστήριο έλαβε ανεπαρκώς υπόψη τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως, καθόσον οι καταγγελίες αυτές απευθύνθηκαν, ιδίως, σε αναρμόδιες αρχές.

45 Αφετέρου, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι η νομική αξιολόγηση των ενεργειών που προσάπτονται στις μνημονευόμενες στην καταγγελία επιχειρήσεις δεν είναι δυνατόν να υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν οι εθνικές αρχές, εξαιτίας της φύσεως και της εξακολουθήσεως των ενεργειών των επιχειρήσεων αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, βάλλουν κατά των σκέψεων 49, 50, 70 και 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε επαρκώς υπόψη το πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως και διατείνονται ότι οι οικείες πολωνικές αρχές, καθώς και οι αυστριακές αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές όφειλαν, αντιστοίχως, να διεξαγάγουν έρευνα και να κινήσουν διαδικασίες κατόπιν των καταγγελιών.

46 Τρίτον, οι αναιρεσείουσες επιμένουν ότι οι προσαπτόμενες παραβάσεις έχουν διασυνοριακή διάσταση, δυνάμενη να δικαιολογήσει την κίνηση έρευνας από την Επιτροπή, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 63 και 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, οι παραβάσεις αυτές αφορούν το έδαφος τουλάχιστον τεσσάρων κρατών μελών και όχι μόνον δύο, όπως εσφαλμένως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο.

47 Επιπλέον, αντιθέτως προς ό,τι προκύπτει από τη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής ανταγωνισμού δεν είναι δυνατόν, κατά τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, να εκληφθεί ως επιχείρημα υπέρ της αποκλειστικής αρμοδιότητας της αρχής αυτής. Από την εν γένει οικονομία του κανονισμού 1/2003 δεν μπορεί να συναχθεί ότι ενδεχόμενη αρμοδιότητα τέτοιας εθνικής αρχής μπορεί να παρακωλύσει την κίνηση διαδικασίας από την Επιτροπή, κατά μείζονα δε λόγο όταν η εθνική διαδικασία δεν κινήθηκε για διαδικαστικούς λόγους. Πλην όμως, εν προκειμένω, η σημασία των προσαπτόμενων παραβάσεων, η έκτασή τους και η μεγάλη τους διάρκεια, όπως επισημάνθηκαν από τις νυν αναιρεσείουσες στην απευθυνθείσα στην Επιτροπή καταγγελία τους, θα έπρεπε να ασκήσει επιρροή κατά την εκτίμηση περί συμφέροντος της Ένωσης, όπως προκύπτει από την απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, AEPI κατά Επιτροπής (C-425/07 P, EU:C:2009:253, σκέψη 53).

48 Τέταρτον, οι αναιρεσείουσες φρονούν ότι οι σκέψεις 56 και 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ενέχουν πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο πεπλανημένα έκρινε ότι ούτε η έκταση της ζητηθείσας έρευνας ούτε το εύρος των εντοπιζόμενων σε πλείονα κράτη μέλη συμπεριφορών δικαιολογούσαν την κίνηση έρευνας από την Επιτροπή. Κατά τις αναιρεσείουσες, το ύψος των πόρων που απαιτούνται για μια τέτοια έρευνα υποδηλώνει, αντιθέτως, ότι η Επιτροπή είναι η πλέον αρμόδια

για τη δίωξη των αυτουργών των επίμαχων παραβάσεων. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο δεδομένης της ανεπάρκειας του private enforcement [επιβολής των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης από ιδιωτικούς φορείς].

49 Σε παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, οι αναιρεσείουσες επισύναψαν δύο έγγραφα όπου περιέχεται κατάλογος των οντοτήτων τις οποίες αφορά η καταγγελία και περιγράφονται οι δραστηριότητες των τελευταίων σε πολλά κράτη μέλη.

50 Η Επιτροπή ζητεί να απορριφθεί ο πρώτος λόγος αναιρέσεως ως, κατ' ουσίαν, απαράδεκτος και εν μέρει αλυσιτελής. Φρονεί, επιπροσθέτως, ότι τα έγγραφα που επισυνάφθηκαν ως παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως είναι απαράδεκτα.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

51 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν, κατ' ουσίαν, τις κρίσεις του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την ορθότητα της εκτιμήσεως της Επιτροπής όσον αφορά το συμφέρον της Ένωσης να συνεχίσει την εξέταση της υποθέσεως.

52 Προκαταρκτικώς, πρέπει να διαπιστωθεί ότι τα επιχειρήματα με τα οποία οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν τις εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτιμήσεις περί των πραγματικών περιστατικών είναι απαράδεκτα, βάσει της νομολογίας που παρατέθηκε στη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, καθότι δεν προβλήθηκε παραμόρφωση των πραγματικών και των αποδεικτικών στοιχείων που εξετάσθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο. Τούτο ισχύει ως προς τα επιχειρήματα με τα οποία τίθεται υπό αμφισβήτηση η εκτίμηση, στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, περί του σκοπού των μέτρων που έλαβαν οι μνημονευόμενες στην καταγγελία οντότητες. Απαράδεκτα είναι επίσης και τα επιχειρήματα σε σχέση με την έκταση της διακριτικής ευχέρειας των εθνικών αρχών και δικαστηρίων, με τη προβαλλόμενη αναρμοδιότητά τους και με το γεγονός ότι οι έλεγχοι δεν είχαν αρχικώς καταδείξει καμία παρατυπία. Τέλος, τα επιχειρήματα με τα οποία τίθεται υπό αμφισβήτηση η κρίση, στις σκέψεις 59 και 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, περί της γεωγραφικής εκτάσεως της προβαλλομένης παραβάσεως είναι απαράδεκτα. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι επίσης αναγκαίο να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του παραδεκτού των εγγράφων που επισύναψαν οι αναιρεσείουσες στο παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, προκειμένου να καταδείξουν την έκταση, από εδαφικής ιδίως απόψεως, της συμπεριφοράς που προσάπτεται στις μνημονευόμενες στην καταγγελία οντότητες.

53 Πρώτον, όσον αφορά την πιθανότητα να αποδειχθεί η ύπαρξη παραβάσεως των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως άλλωστε παρατηρούν οι αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο να εντοπισθούν, μόνο στα στοιχεία που περιέχονται στην καταγγελία, ενδείξεις δυνητικού συντονισμού μεταξύ των οντοτήτων που μνημονεύονται στην καταγγελία. Ωστόσο, στις σκέψεις 46 και 47 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, αφενός, ότι η Επιτροπή δεν είχε υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καθόσον είχε κρίνει ότι οι διευκρινίσεις που παρέσχον ορισμένες από τις οντότητες αυτές μπορούσαν να δικαιολογήσουν τις ταυτόχρονες καταγγελίες στις εθνικές αρχές και, αφετέρου, παρατήρησε ότι θα μπορούσε να είναι θεμιτό, για τις προμνησθείσες οντότητες, να ενημερώσουν τις αρμόδιες εθνικές αρχές για ενδεχόμενες παραβάσεις των ισχυουσών διατάξεων εκ μέρους των ανταγωνιστών τους.

54 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε δεόντως υπόψη όχι μόνο τις διευκρινίσεις που παρέσχον οι μνημονευόμενες στην καταγγελία οντότητες, αλλά και τα στοιχεία που προέβαλαν οι νυν αναιρεσείουσες.

55 Στο πλαίσιο αυτό, το επιχείρημα των αναιρεσειουσών με το οποίο βάλλουν κατά της σκέψεως 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε πεπλανημένη ερμηνεία της σκέψεως αυτής. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε στο να παραθέσει στην εν λόγω σκέψη τη νομολογία του Δικαστηρίου, χωρίς να την εφαρμόσει στις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως. Πάντως, στο μέτρο που οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη την ακύρωση, από τα εθνικά δικαστήρια, των αποφάσεων που εκδόθηκαν μετά τις καταγγελίες των μνημονευόμενων στην καταγγελία οντοτήτων, αρκεί να επισημανθεί ότι, στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη το γεγονός αυτό.

56 Δεύτερον, όσον αφορά την προβαλλόμενη πλάνη ως προς την εφαρμογή, στις σκέψεις 67 έως 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, της νομολογίας που διατυπώνεται με τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στις σκέψεις 69 έως 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι οι δύο αυτές αποφάσεις αφορούσαν συμπεριφορές διαφορετικές από αυτές που, εν προκειμένω, καταλογίζονται στις μνημονευόμενες στην καταγγελία οντότητες. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, οι διοικητικές και οι δικαστικές αρχές στις οποίες προσέφυγαν επιχειρήσεις κατέχουσες δεσπόζουσα θέση δεν διέθεταν διακριτική ευχέρεια να εκτιμήσουν αν ήταν σκόπιμο να δώσουν ή όχι συνέχεια στα αιτήματα των επιχειρήσεων αυτών. Αντιθέτως, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 49 και 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις οποίες παραπέμπει η σκέψη 71 της ίδιας αποφάσεως, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, οι επιληφθείσες αρχές διέθεταν τέτοια ευχέρεια.

57 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της νομολογίας που απορρέει από τις μνημονευθείσες στην προηγούμενη σκέψη αποφάσεις, οι οποίες συνίστανται, κατά τις αναιρεσείουσες, στο ότι, αφενός, η εκάστοτε ενέργεια, όπως οι επίμαχες εν προκειμένω καταγγελίες, δρομολογήθηκε όχι καλόπιστα, αλλά με σκοπό την παρενόχληση του αντιδίκου και, αφετέρου, η ενέργεια εντάσσεται σε σχέδιο με σκοπό την εξάλειψη του ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα των αναιρεσειουσών ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις συνέτρεχαν εν προκειμένω είναι αλυσιτελές.

58 Επιπλέον, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι πρόθεση των αναιρεσειουσών είναι να προσάψουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον εξήρτησε τη δυνατότητα εφαρμογής της εν λόγω νομολογίας από την έλλειψη διακριτικής ευχέρειας των επιλαμβανόμενων αρχών και δικαστηρίων, η επιχειρηματολογία τους δεν τεκμηριώνεται επαρκώς λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως και, συνεπώς, είναι απαράδεκτη.

59 Τρίτον, όσον αφορά τα επιχειρήματα σε σχέση με την αρμοδιότητα της Επιτροπής δεδομένης της εκτάσεως της προβαλλομένης παραβάσεως και της προσφυγής ενώπιον αρμόδιας εθνικής αρχής, αφενός, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα των αναιρεσειουσών με το οποίο τίθεται υπό αμφισβήτηση η σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της σκέψεως αυτής. Πράγματι, ούτε από την προμνησθείσα σκέψη ούτε από την απόφαση αυτή στο σύνολό της προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η υποβολή καταγγελίας ενώπιον εθνικής αρχής ανταγωνισμού και η αρμοδιότητα της αρχής αυτής αποκλείουν ενδεχομένως την κίνηση έρευνας από την Επιτροπή.

60 Αφετέρου, το Δικαστήριο, όπως διατείνονται οι αναιρεσείουσες ενώπιόν του, έχει βεβαίως κρίνει ότι η Επιτροπή, οσάκις εκτιμά το συμφέρον της Ένωσης να κινήσει έρευνα, υποχρεούται να εκτιμά σε κάθε υπόθεση τη σοβαρότητα των προβαλλόμενων παραβάσεων του ανταγωνισμού και τη συνέχιση των αποτελεσμάτων τους, η δε υποχρέωση αυτή συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή συνεκτιμά τη διάρκεια και τη σημασία των καταγγελθεισών παραβάσεων, καθώς και την επίπτωσή τους στην κατάσταση του ανταγωνισμού εντός της Ένωσης (απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, AEPI κατά Επιτροπής, C-425/07 P, EU:C:2009:253, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

61 Εντούτοις, δεδομένου ότι η εκτίμηση περί συμφέροντος της Ένωσης στην περίπτωση καταγγελίας εξαρτάται από τις περιστάσεις κάθε υποθέσεως, δεν επιτρέπεται ούτε ο περιορισμός του αριθμού των κριτηρίων εκτιμήσεως στα οποία μπορεί να προστρέξει η Επιτροπή ούτε, αντίστροφα, η επιβολή σε αυτήν υποχρεώσεως να περιορίζεται στην αποκλειστική χρήση ορισμένων κριτηρίων (αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψη 79, καθώς και της 17ης Μαΐου 2001, IECC κατά Επιτροπής, C-449/98 P, EU:C:2001:275, σκέψη 46). Δεδομένου δε ότι, σε τομέα όπως αυτός του δικαίου του ανταγωνισμού, το πραγματικό και το νομικό πλαίσιο ενδέχεται να διαφέρει ουσιωδώς από τη μία υπόθεση στην άλλη, είναι δυνατόν να εφαρμόζονται κριτήρια που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι τότε (απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψη 80), ή να δίδεται προτεραιότητα σε ένα μόνο κριτήριο για να εκτιμηθεί το συμφέρον της Ένωσης (απόφαση της 17ης Μαΐου 2001, IECC κατά Επιτροπής, C-449/98 P, EU:C:2001:275, σκέψη 47).

62 Οι κανόνες, όμως, που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη δεν είναι δυνατόν να τεθούν υπό αμφισβήτηση από τη νομολογία που παρατέθηκε από τις αναιρεσείουσες και υπομνήσθηκε στη σκέψη 60 της παρούσας αποφάσεως, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται λαμβανομένου υπόψη του ειδικού πλαισίου εντός του οποίου διατυπώνεται (βλ., σχετικώς, απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, EFIM κατά Επιτροπής, C-56/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:575, σκέψη 86).

63 Μολονότι, όμως, οι αναιρεσείουσες διατείνονται ότι δεν υπέβαλαν αδικαιολόγητα την καταγγελία ενώπιον της Επιτροπής και ότι οι προσαπτόμενες παραβάσεις αφορούσαν χρονικό διάστημα επτά ετών και είχαν διασυνοριακή διάσταση, παρέλειψαν να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους, λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου των υποθέσεων που κατέληξαν στη νομολογία αυτή και του πλαισίου της υπό κρίση υποθέσεως αντιστοίχως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον απέρριψε το σχετικό με το συμφέρον της Ένωσης επιχείρημά τους με βάση την εν λόγω νομολογία. Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα που αντλούν από την ίδια αυτή νομολογία πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

64 Τέταρτον, τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών ότι, στις σκέψεις 56 και 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι η έκταση της έρευνας και το εύρος των επίμαχων συμπεριφορών δεν δικαιολογούν την κίνηση διαδικασίας, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα, καθόσον προσκρούουν στη νομολογία που παρατέθηκε στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως.

65 Πράγματι, με τα επιχειρήματα αυτά προβάλλεται εκ νέου, κατ' ουσίαν, ότι, εφόσον η ζητηθείσα έρευνα θα αφορούσε το έδαφος πολλών κρατών μελών και θα απαιτούσε σημαντικούς πόρους, η Επιτροπή υποχρεούτο να την κινήσει, χωρίς να λάβει υπόψη όλες τις περιστάσεις της προκειμένης περιπτώσεως και, ιδίως, τη μικρή πιθανότητα να διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων του δικαίου περί ανταγωνισμού της Ένωσης. Επομένως, με τα εν λόγω επιχειρήματα επιχειρείται να αναχθούν η εδαφική έκταση και το κόστος της έρευνας σε καθοριστικά κριτήρια για να διαπιστωθεί ότι συντρέχει συμφέρον της Ένωσης να κινηθεί έρευνα κατά παράβαση της προπαρατεθείσας νομολογίας.

66 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος, εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

67 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν την κρίση που παρατίθεται στη σκέψη 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, περί του ότι η Επιτροπή κατέστησε τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.

68 Πρώτον, διατείνονται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν απέδωσε τη δέουσα σημασία στην αποστολή της Επιτροπής, καθόσον αυτή οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 1, ΣΕΕ και το άρθρο 105 ΣΛΕΕ, να μεριμνά για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και να διασφαλίζει την πρακτική τους αποτελεσματικότητα. Φρονούν ότι, παρότι η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά την εξέταση των καταγγελιών, η εξουσία αυτή δεν είναι απεριόριστη. Ειδικότερα, το θεσμικό αυτό όργανο δεν μπορεί να στερεί από τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ την πρακτική τους αποτελεσματικότητα, αρνούμενο να κινήσει έρευνα, παρά το ότι οι νυν αναιρεσείουσες του εξέθεσαν τα πραγματικά περιστατικά και του υπέβαλαν αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τουλάχιστον την πιθανότητα παραβάσεως του δικαίου της Ένωσης αφορώσας το έδαφος πολλών κρατών μελών και το ενημέρωσαν για την άρνηση του UOKiK να κινήσει διαδικασία λόγω παρελεύσεως της προθεσμίας παραγραφής, άρνηση την οποία οι νυν αναιρεσείουσες δεν μπορούσαν να προσβάλουν με κανένα ένδικο βοήθημα.

69 Στο πλαίσιο αυτό, η κρίση, στη σκέψη 78 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν είχε υποχρέωση να ελέγξει αν η εθνική αρχή ανταγωνισμού, η οποία επελήφθη ανάλογης καταγγελίας, διέθετε τα θεσμικά, χρηματοοικονομικά και τεχνικά μέσα για να εκπληρώσει την αποστολή που της έχει ανατεθεί με τον κανονισμό 1/2003, αντιβαίνει στην απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2010, CEAHR κατά Επιτροπής (T-427/08, EU:T:2010:517, σκέψη 173).

70 Εν προκειμένω, κατά τις αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να επικυρώσει την απόρριψη της καταγγελίας, δεδομένου ότι η επίμαχη παράβαση αφορούσε το έδαφος πολλών κρατών μελών, οι δε αναιρεσείουσες δεν προστατεύονταν αποτελεσματικά ενώπιον της εθνικής αρχής ανταγωνισμού. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον, όπως η Επιτροπή παραδέχθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η μη δυνατότητα προσβολής της αρνήσεως του UOKiK να κινήσει διαδικασία αντέβαινε ενδεχομένως στα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ, στοιχείο που το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη.

71 Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 79 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπέπεσε σε πλάνη σχετικά με την πραγματική τους αδυναμία να τύχουν αποτελεσματικής προστασίας ενώπιον της εθνικής αρχής ανταγωνισμού και των εθνικών δικαστηρίων.

72 Αφενός, φρονούν ότι η κρίση, στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν απέδειξαν ότι το UOKiK δεν είχε πρόθεση να ασκήσει δίωξη και να επιβάλει αποτελεσματικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ είναι δυσχερώς κατανοητή λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Δεν χωρεί αμφιβολία, κατά τις αναιρεσείουσες, ότι το UOKiK δεν εξέτασε την καταγγελία τους επί της ουσίας λόγω παραγραφής.

73 Αφετέρου, στις σκέψεις 80 επ. της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε στη θεωρητική δυνατότητα ασκήσεως αγωγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για την αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσαν οι αντίθετες προς τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ πρακτικές. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν ανέλυσε προσηκόντως τις πραγματικές δυνατότητες των αναιρεσειουσών να ασκήσουν τέτοια αγωγή. Μια τέτοια δε αγωγή θα ήταν στην πράξη αδύνατη, για δικονομικούς και θεσμικούς λόγους, δεδομένου ότι οι μηχανισμοί για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2014, L 349, σ. 1), είναι ακόμη σε στάδιο εκπονήσεως. Τόσο η Επιτροπή όσο και το Γενικό Δικαστήριο έχουν εδώ και καιρό επίγνωση της αναποτελεσματικότητας του private enforcement.

74 Οι αναιρεσείουσες φρονούν ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να επικυρώσει την άρνηση της Επιτροπής να κινήσει έρευνα παρά την πρόδηλη συνδρομή των προϋποθέσεων που καταδεικνύουν την ανάγκη να εφαρμοσθεί το δίκαιο ανταγωνισμού της Ένωσης.

75 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, καθώς και εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει αβάσιμος.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

76 Στη σκέψη 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι, ακόμη και στην περίπτωση που η εθνική αρχή ανταγωνισμού, εν προκειμένω το UOKiK, είχε απορρίψει την εθνική καταγγελία για λόγο που ανάγεται σε εθνικό κανόνα περί παραγραφής και ακόμη και αν ενδεχόμενη έρευνα της Επιτροπής μπορούσε εν δυνάμει να ελαφρύνει, στο πλαίσιο ενδίκων βοηθημάτων που ασκούνται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, το βάρος αποδείξεως των νυν αναιρεσειουσών, η άρνηση της Επιτροπής να κινήσει έρευνα δεν είχε ως συνέπεια να στερήσει από τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα.

77 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες διατείνονται, κατ' ουσίαν, ότι το ως άνω συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου αντιβαίνει στην πρακτική αποτελεσματικότητα των άρθρων αυτών. Όπως προκύπτει συναφώς από τα δικόγραφά τους, οι αναιρεσείουσες φρονούν, κατ' ουσίαν, ότι δεδομένης της αποστολής της να διασφαλίζει την τήρηση των εν λόγω άρθρων η Επιτροπή όφειλε να κινήσει έρευνα για τρεις λόγους.

78 Πρώτον, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν ως επιχείρημα το γεγονός ότι προσκόμισαν στοιχεία που αποδεικνύουν την πιθανότητα παραβάσεως των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, σε σχέση με το έδαφος πολλών κρατών μελών.

79 Η αιτίαση αυτή στηρίζεται, ωστόσο, σε απορριφθείσα από το Γενικό Δικαστήριο παραδοχή περί τα πραγματικά περιστατικά και δεν πρέπει, ως εκ τούτου, να γίνει δεκτή. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, στις σκέψεις 53 και 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αποφάνθηκε ότι η Επιτροπή δεν είχε υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον είχε εκτιμήσει ότι η πιθανότητα να αποδειχθεί παράβαση ήταν μικρή, λαμβανομένων υπόψη των ενώπιόν της προβληθέντων στοιχείων. Αφετέρου, στις σκέψεις 63 και 64 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εν λόγω παράβαση αφορούσε βασικά το έδαφος δύο κρατών μελών.

80 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν γίνει δεκτό, όπως διατείνονται οι αναιρεσείουσες, ότι οι προσαπτόμενες παραβάσεις αφορούσαν το έδαφος πολλών κρατών μελών, πρέπει να επισημανθεί ότι το επιχείρημά τους προσκρούει στην πάγια νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, με το επιχείρημα αυτό επιχειρείται να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή υποχρεούται να κινήσει έρευνα απλώς και μόνον επειδή οι υποτιθέμενες παραβάσεις αφορούν πολλά κράτη μέλη, ειδάλλως θίγεται η πρακτική αποτελεσματικότητα των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

81 Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι δεν μπορούσαν να τύχουν αποτελεσματικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι το UOKiK αρνήθηκε να κινήσει διαδικασία λόγω παρελεύσεως της προθεσμίας παραγραφής, με απόφαση μη δεκτική προσφυγής, η δε Επιτροπή όφειλε να διαπιστώσει προηγουμένως ότι οι εθνικές αρχές μπορούσαν να διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους με ικανοποιητικό τρόπο.

82 Συναφώς, από τις σκέψεις 77 και 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, όπως οι αναιρεσείουσες επιβεβαίωσαν με τα υπομνήματά τους ενώπιον του Δικαστηρίου, η άρνηση του UOKiK να εξετάσει την εθνική καταγγελία στηρίζεται στην εκπνοή της προθεσμίας παραγραφής, ως προς την οποία οι νυν αναιρεσείουσες δεν απέδειξαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης, όπως επίσης προκύπτει ότι οι νυν αναιρεσείουσες δεν είχαν υποβάλει στην

κρίση του UOKiK, με την εθνική καταγγελία, πραγματικά στοιχεία που αφορούσαν το χρονικό διάστημα μετά το έτος 2008. Ως εκ τούτου, οι αναιρεσείουσες δεν απέδειξαν υπό ποία έννοια τους ήταν αδύνατο να διασφαλίσουν την τήρηση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ ενώπιον των εθνικών αρχών. Αντιθέτως, η εκ μέρους τους προβαλλόμενη αδυναμία να διασφαλίσουν την τήρηση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ ενώπιον του UOKiK οφείλεται σε δική τους αμέλεια.

83 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, την οποία ορθώς υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 80 έως 82 και 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι αναιρεσείουσες έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων αγωγές αποζημιώσεως για τις ζημίες που υποστηρίζουν ότι υπέστησαν λόγω των συμπεριφορών οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της καταγγελίας, ώστε να διασφαλίσουν την τήρηση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και να προβάλουν ενώπιον εθνικού δικαστηρίου τα δικαιώματα που αντλούν από αυτές τις διατάξεις, ιδίως αν η Επιτροπή αποφασίσει να μη δώσει ευνοϊκή συνέχεια στην καταγγελία τους.

84 Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και δεν έλαβε υπόψη την ίδια του τη νομολογία καθόσον έκρινε, στη σκέψη 78 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιταγή της αποτελεσματικότητας δεν είναι δυνατόν να συνεπάγεται υποχρέωση της Επιτροπής να ελέγχει, οσάκις διαπιστώνει τη μη συνδρομή συμφέροντος της Ένωσης για κίνηση έρευνας, αν η αρχή ανταγωνισμού διαθέτει τα θεσμικά, χρηματοοικονομικά και τεχνικά μέσα για να εκπληρώσει την αποστολή που της ανατέθηκε με τον κανονισμό 1/2003, η πλάνη αυτή, εν πάση περιπτώσει, δεν ασκεί επιρροή. Συνεπώς, δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί επί της ουσίας το επιχείρημα σε σχέση με τη σκέψη 78.

85 Αλυσιτελές είναι επίσης και το επιχείρημα ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε, στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το UOKiK δεν είχε πρόθεση να ασκήσει δίωξη και να επιβάλει αποτελεσματικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι το επιχείρημα αυτό βάλλει απλώς κατά επάλληλης αιτιολογίας της εν λόγω αποφάσεως.

86 Τρίτον, οι αναιρεσείουσες φρονούν ότι δεν υπάρχει όντως δυνατότητα να ασκήσουν αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να αναλύσει τις πραγματικές τους δυνατότητες να προσφύγουν ενώπιον των δικαστηρίων αυτών.

87 Πλην όμως, όπως προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, στα κράτη μέλη απόκειται να προβλέψουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται ο σεβασμός του δικαιώματος των ιδιωτών σε πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, σκέψη 34) και όχι στην Επιτροπή να αντιμετωπίσει, κινώντας έρευνα που απαιτεί σημαντικούς πόρους ενώ η πιθανότητα να αποδειχθεί παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ είναι μικρή, τις ενδεχόμενες αδυναμίες της δικαστικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο.

88 Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα που οι αναιρεσείουσες αντλούν από τις υποτιθέμενες ελλείψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

89 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

90 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, απορρίπτοντας την προσφυγή τους και επικυρώνοντας την επίμαχη απόφαση χωρίς να εξετάσει πλήρως την υπόθεση επί της ουσίας, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και την αρχή της χρηστής διοικήσεως και προσέβαλε το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

91 Στο πλαίσιο αυτό, οι αναιρεσείουσες προβάλουν εκ νέου, καταρχάς, την άποψη που ανέπτυξαν στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, σε σχέση με την απουσία αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο. Αφενός, η απόφαση του UOKiK να μην κινήσει διαδικασία λόγω παραγραφής δεν μπορεί να προσβληθεί με ένδικο βοήθημα βάσει της νομολογίας του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Πολωνία). Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι δεν αποκλείεται η νομολογία αυτή να θίγει τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ. Αφετέρου, οι διαδικασίες του private enforcement δεν είναι αποτελεσματικές. Επομένως, κατά τις αναιρεσείουσες, στη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως παραβιάζεται η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

92 Περαιτέρω, οι αναιρεσείουσες φρονούν ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς παρέλειψε να εξετάσει επί της ουσίας τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από στέρηση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής. Στη σκέψη 93 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι νυν αναιρεσείουσες είχαν τη δυνατότητα να ασκήσουν ένδικο βοήθημα κατά της απορρίψεως της καταγγελίας. Πλην όμως, ο λόγος ακυρώσεως που προέβαλαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αντλούνταν από το ότι η μη έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού 1/2003 τους είχε στερήσει τη δυνατότητα να υποβάλουν μια τέτοια απόφαση της Επιτροπής σε δικαστικό έλεγχο αναφορικά με την ύπαρξη ή μη παραβάσεως των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ. Το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε σε εξέταση του βασίμου της επίμαχης αποφάσεως υπό το πρίσμα της τηρήσεως των απαιτήσεων περί διεξοδικής και επακριβούς εξετάσεως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Μια τέτοια όμως εξέταση δεν διασφαλίζει το δικαίωμά τους αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και πραγματικής προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και του άρθρου 47 του Χάρτη.

93 Τέλος, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη την υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάσει την υπόθεση εντός εύλογης προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 41 του Χάρτη.

94 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι ταυτόχρονα απαράδεκτος και αβάσιμος.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

95 Πρώτον, τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών περί δήθεν ανεπαρκούς προστασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων πρέπει να απορριφθούν για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 87 της παρούσας αποφάσεως.

96 Δεύτερον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε προσηκόντως, στις σκέψεις 93 έως 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημά τους ότι η εκ μέρους της Επιτροπής μη έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας σχετικά με την ύπαρξη ή μη παραβάσεως των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ εδύνατο να προσβάλει το δικαίωμά τους αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

97 Το Γενικό Δικαστήριο, άλλωστε, απέρριψε την ανωτέρω επιχειρηματολογία χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο. Πράγματι, όπως το Γενικό Δικαστήριο ορθώς επισήμανε στη σκέψη 94 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003 δεν παρέχει στον καταγγέλλοντα το δικαίωμα να απαιτήσει την έκδοση οριστικής αποφάσεως σε σχέση με την ύπαρξη ή μη της προβαλλόμενης παραβάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψη 87, καθώς και διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, EMC Development κατά Επιτροπής, C-367/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:203, σκέψη 73).

98 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον δεν απεφάνθη, επί της ουσίας, σχετικά με την ύπαρξη της προβαλλόμενης στην καταγγελία παραβάσεως.

99 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα των αναιρεσειουσών σχετικά με τη διάρκεια της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι, εφόσον, στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, ο έλεγχος του Δικαστηρίου περιορίζεται στην εκτίμηση της νομικής λύσεως που δόθηκε σε σχέση με τους λόγους και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν πρωτοδίκως, ο διάδικος δεν είναι δυνατόν να προβάλει για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου επιχείρημα που δεν είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2016, BSH κατά EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, σκέψη 43, και της 13ης Δεκεμβρίου 2017, Telefónica κατά Επιτροπής, C-487/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:961, σκέψη 84).

100 Εν προκειμένω, όμως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 22 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και χωρίς να τεθεί υπό αμφισβήτηση από τις αναιρεσείουσες ενώπιον του Δικαστηρίου, οι τελευταίες αναφέρθηκαν στη διάρκεια της ενώπιον της Επιτροπής διοικητικής διαδικασίας μόλις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, εξηγώντας ταυτόχρονα, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, ότι δεν είχαν την πρόθεση να προβάλουν νέο λόγο ή ισχυρισμό αντλούμενο από παραβίαση της αρχής της εύλογης προθεσμίας.

101 Οι αναιρεσείουσες δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να θέσουν, ενώπιον του Δικαστηρίου, ζήτημα σχετικά με τη διάρκεια της ενώπιον της Επιτροπής διοικητικής διαδικασίας.

102 Επιπροσθέτως, κακώς υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τη χρονική διάρκεια της διαδικασίας (βλ., κατ' αναλογία, διάταξη της 13ης Δεκεμβρίου 2000, SGA κατά Επιτροπής, C-39/00 P, EU:C:2000:685, σκέψη 45).

103 Επομένως, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

104 Δεδομένου ότι κανείς από τους λόγους που προέβαλαν οι αναιρεσείουσες προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

105 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, ορίζει ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

106 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη των αναιρεσειουσών στα δικαστικά έξοδα και οι τελευταίες ηττήθηκαν, πρέπει να φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

107 Επιπροσθέτως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 141, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο διάδικος ο οποίος παραιτείται καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον ο αντίδικος διατύπωσε σχετικό αίτημα με τις παρατηρήσεις του επί της παραιτήσεως. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 141, παράγραφος 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, εν απουσία αιτημάτων ως προς τα δικαστικά έξοδα, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

108 Εν προκειμένω, η Star Agro πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Agria Polska sp. z o.o., η Agria Chemicals Poland sp. z o.o. και η Agria Beteiligungsgesellschaft mbH φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, τα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3) Η Star Agro Analyse und Handels GmbH φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

(υπογραφές)